

Enheten för utbildningssamordning (USAM)
Per Hulling
010-240 5284
Per.Hulling@msb.se

Nyhetsbrev avseende Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap

Bakgrund

Grundutbildning för deltidspersonal har av kommunal räddningstjänst såväl som av MSB identifierats som en avgörande förutsättning för den svenska förmågan inom skydd mot olyckor. Den är också en viktig grund för förmågan till räddningstjänst under höjd beredskap. Under 2018 lanserades den nya utbildningen *Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap* (Grib). Utbildningen ska utgöra grund i kompetensuppbyggnaden för deltidspersonal inom svensk räddningstjänst.

Vid planeringen för var utbildningen Grib skulle förläggas togs stor hänsyn till räddningstjänsternas önskemål om geografisk närhet till utbildningen. Utbildningen har utformats för att kunna genomföras så nära kommunerna som möjligt och idag erbjuds utbildningen på 10 olika orter runt om i landet: Luleå, Sandö, Borlänge, Karlstad, Rosersberg, Borås, Jönköping, Växjö, Kalmar och Revinge. Utbildningen har utformats utifrån utvärderingar från såväl tidigare deltagare, som genomförare, och kommunala räddningstjänster. Den är också utformad för att medge så hög grad av flexibilitet som möjligt att ta del av utbildningen på en tid och plats som passar.

Utbildningen syftar till att ge den studerande baskunskaper inom följande ämnesområden: brand, räddning, akut omhändertagande samt farliga ämnen och miljö. Med nämnda kunskaper ska den studerande kunna arbeta i kommunal räddningstjänst med att förbereda och genomföra räddningsinsatser inom vanligt förekommande olyckor. Efter avslutad utbildning, där utbildningens båda kurser har genomförts med godkänt resultat, ska den studerande även kunna medverka i större räddningsinsatser samt under extraordinära händelser i samhället.

En viktig utgångspunkt i arbetet med Grib är att det är en utbildning i ständig utveckling, som anpassas utifrån de behov som finns. För det ändamålet finns ett systematiskt kvalitetsarbete i flera nivåer, för att både fånga in utvecklingsbehov, bearbeta och prioritera samt realisera förändringar. Under 2019 har flera behov identifierats, arbete genomförts och nyheter är därför på ingång vilka beskrivs i detta nyhetsbrev.

Nyheter 2020

Kurs för examinatorer för delkurs 1B, *Praktik i räddningstjänst*

Delkurs 1B, *Praktik i räddningstjänst*, genomförs i den egna räddningstjänstorganisationen eller i samverkan med närliggande räddningstjänster. Under delkursen genomförs ett antal examinerande uppgifter, vilka idag bedöms av de lärare och instruktörer som genomför Kurs 1, *Kommunal räddningstjänst*. Det innebär inlämnande av teoretiska skriftliga uppgifter och filmade praktiska för bedömning. En del räddningstjänstorganisationer har uttryckt behovet att själva svara för den bedömningen. Under 2019 har ett arbete genomförts i syfte att möjliggöra detta. Möjligheten erbjuds genom att personal som ska agera i rollen som examinator genomgår en särskild kurs för examinatorer (för information och anmälan; <https://www.msb.se/sv/utbildning--ovning/alla-utbildningar/grib---kurs-for-examinator-grib/>). Efter genomgången och godkänd kurs, kan personen agera i rollen som examinator för uppgifterna inom delkurs 1B. Behörigheten är giltig för tre år i taget, varefter kunskapen behöver förnyas.

För att genomgå kursen krävs att den sökande är anställd i kommunal räddningstjänst samt har genomfört handledarutbildning.

Kursen tillhandahålls utan avgift, som ett sätt att ytterligare förbättra möjligheten att genomgå den, och anpassa upplägget för Grib lokalt så det möter de behov som verksamheten har genom att möjliggöra lokal examinering av uppgifterna inom delkurs 1B.

Förbättrad anmälan

I nuläget sker anmälan till Grib genom att den sökande anmäler sig till kurs 1 och kurs 2 i samma anmälningsförfarande. Antagningen för kurs 2 är villkorad med att det krävs godkänd kurs 1 för att bli antagen, med anledning av den stegring som sker i olika moment och med hänsyn till säkerhet. Nuvarande ordning innebär att sökande anmäler sig till en kurs 2 som inte alltid sen är lämplig, utifrån förändringar i förutsättningar. Det kan innebära att antalet tillgängliga platser och antal antagna till kurs 2 inte blir rättvisande. Det kan i slutändan innebära att det blir onödiga planeringshinder då antalet tillgängliga platser är otillräckliga.

I det systematiska kvalitetsarbetet har det framkommit behov av att förbättra nuvarande anmälningsystem. Ett beslut har därför tagits i frågan och utveckling pågår med förhoppningen att kunna presentera ett nytt anmälningsförfarande under kvartal 1 2020.

Innebörden i utvecklingen innebär att anmälningsförfarandet, Kurs 1 och 2 separeras ifrån varandra.

För att kunna anmäla sig och för att kunna bli antagen till kurs 2, krävs det att den sökande först är godkänd på hela kurs 1. Anmälan kommer även som tidigare att behöva godkännas av räddningstjänsten.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Nya avtal med leverantörer för genomförande av Grib inför 2021

Med anledning av ökade volymkrav på utbildningsplatser och nya inslag i utbildningen genomförs nu en ny upphandling. Regionindelningen kommer dock fortsatt vara densamma. De nya avtalen kommer att skrivas i början av 2020 och träder i kraft 1 januari 2021.

Nyheter 2021

Införande av vattenlivräddning i Grib

Grib innehåller idag inte vattenlivräddning, utifrån den bedömning som gjordes i samband med utvecklingsarbetet. Det bedömdes inte ligga inom ramen för den grundläggande kompetens som utbildningen syftar till att ge. Av de dialoger som förts med räddningstjänstorganisationer har det framkommit att detta förhållande behöver ändras. Vattenlivräddning har av många räddningstjänster bedömts vara en viktig grundläggande kompetens, som bör ingå i en grundutbildning. Utifrån dialogerna och det systematiska kvalitetsarbetet har MSB bedömt att vattenlivräddning ska ingå i Grib. För att möjliggöra detta kommer djurlivräddning utgå, hög höjd att minska i omfattning samt dörrforcering och tung räddning få förändrat upplägg.

Då livräddande moment i vatten införs i kursplanen kommer krav på simkunnighet för studerande tillkomma, vilket intygas av den studerandes räddningstjänst.

I och med att vattenlivräddning ställer andra krav på materiel och övningsförutsättningar än nuvarande utbildning, och de avtal som MSB har med leverantörer för genomförandet av utbildningen, kommer momentet att ingå i Grib från januari 2021.